

Autor: Aneta Para

Rola banku w procesie aplikacyjnym przedsiębiorstw

Przedsiębiorcy niecierpliwie czekają na nowe dotacje z funduszy unijnych. Niestety małe są szanse na to, aby jeszcze w tym roku zostało uruchomione wsparcie. Dla przedsiębiorców przeznaczone są w programach regionalnych i krajowych naprawdę duże środki finansowe w kwocie ponad 41 mld zł. Przedsiębiorcy jednak muszą uzbroić się w cierpliwość. Pierwsi z funduszy unijnych skorzystają samorządowcy.

To, kiedy będą dostępne środki z UE w dużej mierze jest uzależnione od tego, z którego programu przedsiębiorca będzie chciał skorzystać. Jeżeli firma planuje przedsięwzięcia innowacyjne i o dużej wartości inwestycji lub też chce finansować badania naukowe warto zwrócić uwagę na Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG), w ramach którego do końca 2015 r. ma być rozdysponowane 9,6 mld zł. Pieniądze te będą przeznaczone głównie na inwestycje mające charakter innowacyjny, badania naukowe, zakup patentów, tworzenie klastrów. Tu realizowane będą jedynie projekty istotne dla gospodarki Polski, innowacyjne i o znaczeniu ponadregionalnym.

Jeżeli firma nie może otrzymać dotacji z PO IG, powinna zainteresować się regionalnym programem operacyjnym obejmującym województwo, w którym przedsiębiorca chce przeprowadzić inwestycje. Na wsparcie przedsiębiorczości w regionach samorządy przeznaczyły około 20 mld zł. Firma może więc skorzystać z dofinansowania udzielonego przez zarząd województwa, w którym będzie realizowana inwestycja.

O przyznaniu dotacji z programów krajowych będzie decydować Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. W regionach zarządy województw na drodze przetargów będą wybierać podmioty odpowiedzialne za przeprowadzenie konkursów. Wygląda więc na to, że środki z programów regionalnych mogą być dostępne później niż z krajowych.

W ramach programów krajowych zostały przeznaczone dla przedsiębiorców spore środki, w tym: 3,4 mln zł. w Programie Kapitał Ludzki, 7,6 mld zł. w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich, 1,2 mld zł. w Programie Rozwoju Polski Wschodniej.

Na podstawie danych z ostatnich kilku lat wyraźnie widać, że zainteresowanie przedsiębiorców dotacjami z UE z roku na rok gwałtownie wzrasta. Szczególnie widoczne jest to w przypadku dofinansowania inwestycji planowanych przez firmy. Dzięki programom operacyjnym z poprzedniego okresu programowania UE, uwidocznił się duży potencjał inwestycyjny polskich przedsiębiorstw. Często jednak możliwości finansowe przedsiębiorców nie pozwalały im nawet na wnioskowanie o dotację.

W związku z powyższym banki odegrały w całym procesie aplikacyjnym przedsiębiorstw bardzo dużą rolę. W przypadku wsparcia z funduszy Unii Europejskiej przedsiębiorców

obowiązuje zasada refinansowania. Muszą być zapłacone faktury, aby można było wystąpić o zwrot odpowiedniej części nakładów. Firmy zaczęły więc korzystać z kredytów bankowych. Z pewnością zainteresowanie przedsiębiorców kredytami było spowodowane w dużej mierze faktem, iż banki złagodziły warunki i kryteria przyznawania kredytów, szczególnie dla małych i średnich przedsiębiorstw. Duża konkurencja na rynku kredytów wymusiła pewne zmiany na korzyść przedsiębiorców. Z drugiej strony wystąpił duży popyt na kredyty bankowe. Przedsiębiorcy najczęściej udowadniali zdolność do przedsięwzięć inwestycyjnych załączając promesę kredytową. Oprócz popularnych krótkoterminowych kredytów pomostowych, zawieranych na czas realizacji inwestycji i spłacanych z dotacji, pojawiły się też kredyty finansujące udział własny. Unia Europejska wymaga, aby beneficjent sfinansował część projektu środkami własnymi. Mogą one jednak pochodzić z kredytu. Dlatego też kredyty długoterminowe od jakiegoś czasu cieszą się dużym powodzeniem.

Banki cieszą się stosunkowo dużym zaufaniem społecznym. Gwarantują one swoiste bezpieczeństwo w przypadku korzystania z dotacji UE. Są one też dziś lepiej przygotowane do finansowania projektów.

Jeżeli przedsiębiorca zwraca się do banku o kredyt, bank potrafi dokładnie zweryfikować przyjęte założenia. Może się nawet okazać, że odmówi udzielenia kredytu i firma będzie musiała skorygować swoje plany. Ważne jest więc, aby nie próbować za wszelką cenę przedstawić prognozowanych efektów inwestycji na najwyższym poziomie. Może to oczywiście ułatwić zaakceptowanie wniosku, jednak może tak naprawdę przekroczyć realne możliwości firmy. Jeżeli przedsiębiorca realizuje projekt bez wsparcia finansowego ze strony banku, również jest prawdopodobne, że zostanie on odrzucony ze względu na nierealne założenia. Może się też zdarzyć, że wniosek zostanie oceniony pozytywnie, jednak przedsiębiorca zostanie pozbawiony części lub całości dotacji, gdyż nie będzie w stanie zrealizować inwestycji zgodnie z przyjętymi w dokumentach aplikacyjnych założeniami. Należy pamiętać, że firma może być pozbawiona dotacji nawet w trakcie realizacji projektu.

Podczas oceny wniosku kredytowego banki weryfikują w sposób szczególny: jak planowane przedsięwzięcie wpisuje się w dotychczasową działalność firmy, jaka jest pozycja rynkowa przedsiębiorstwa, jaki jest charakter inwestycji, czy firma posiada odpowiednie zaplecze techniczne i personalne. Ważne dla banku jest także sprawdzenie sytuacji finansowej firmy i jej zdolności kredytowej. Instytucja oceniająca projekt może sama przeprowadzić ocenę od strony finansowej lub też zaakceptować ocenę banku. Jeżeli przy naborach wniosków firma posiada pozytywną ocenę ze strony banku wraz z promesą kredytową – dla instytucji oceniającej jest to potwierdzenie, że przyjęte założenia są realne i możliwe do realizacji.

Banki spełniają szeroką rolę w procesie aplikacyjnym o dotacje z UE oraz inwestycyjnym przedsiębiorstw:

- Doradzają w kwestii możliwości pozyskania dotacji UE,

- Oferują produkty, które są wymagane obecnie na etapie wnioskowania o dotacje UE, np. akredytywa,
- Mają duże doświadczenie w projektach inwestycyjnych, poprawia to efektywność programów pomocowych,
- Prowadzą rachunki projektu, pomagają stworzyć montaż finansowy,
- Współpracują z instytucjami odpowiedzialnymi za przygotowanie programów, potrafią dokonać właściwej diagnozy aktualnej sytuacji,
- Mają środki na kredyty i instrumenty zapewniające sprawny transfer środków,
- Oferują zabezpieczenia, których celem jest zmniejszenie kosztów kapitału,
- Mają wykwalifikowane kadry, dobrą sieć dystrybucji, wysoką płynność (eliminuje się bariery finansowania).